

2019-09-25

PERSCOMMUNIQUÉ

Het economische belang van de Belgische havens - flashraming 2018

Werkgelegenheid in de Belgische havens groeit het derde jaar op rij, toegevoegde waarde kent echter een terugval

Uit een eerste raming blijkt dat de werkgelegenheid in de Belgische havens in 2018 groeide met 1,2 %, dit door een sterke toename in de havengebonden activiteitstakken. Elke haven uitgenomen de haven van Brussel creëerde bijkomende jobs. De toegevoegde waarde liep evenwel terug met 2,7 % in vergelijking met het recordjaar 2017. Verklarende factoren zijn eerder zichtbaar in het niet-maritieme luik.

Om te voorzien in de behoefte aan snel beschikbare indicatoren over het verloop van de toegevoegde waarde en de werkgelegenheid in de Belgische havens, publiceert de Nationale Bank sedert 2006 jaarlijks een flashraming.

De cijfers met betrekking tot het jaar 2018 zijn ramingen aan de hand van statistische technieken, in afwachting van de meer definitieve cijfers die in het voorjaar van 2020 in de jaarlijkse havenmonitor zullen verschijnen.

TABEL 1 DIRECTE TOEGEVOEGDE WAARDE IN DE VLAAMSE HAVENS, HET LUIKSE HAVENCOMPLEX EN DE HAVEN VAN BRUSSEL

(miljoenen euro's - lopende prijzen)

	Maritieme cluster ¹		Niet-maritieme cluster		Totaal	
	2017 *	2018 r	2017 *	2018 r	2017 *	2018 r
Antwerpen	3 572	3 482	7 925	7 628	11 497	11 110
Gent	355	351	4 076	4 126	4 431	4 477
Zeebrugge	600	606	449	445	1 049	1 050
Oostende	161	164	375	393	536	557
Luiks havencomplex	26	26	1 120	962	1 146	987
Brussel	20	22	833	790	853	812
DIRECTE TOEGEVOEGDE WAARDE	4 734	4 651	14 778	14 342	19 512	18 993

Bron: NBB.

¹ Er worden twee clusters onderscheiden: de maritieme en de niet-maritieme cluster. De maritieme cluster omvat alle havengebonden bedrijfstakken die van essentieel belang zijn voor de havens (beheer en onderhoud, scheepvaart, overslag, bevrachting, goederenopslag, baggerwerken, visserij, maritieme diensten enz.). De segmenten uit de zogeheten niet-maritieme cluster hebben geen onmiddellijke economische band met de havenactiviteiten, maar zijn er nauw en wederzijds van afhankelijk. Het gaat om de segmenten: industrie, groothandel, transport en logistieke dienstverlening.

TABEL 2 DIRECTE WERKGELEGENHEID IN DE VLAAMSE HAVENS, HET LUIKSE HAVENCOMPLEX EN DE HAVEN VAN BRUSSEL

(voltijdse equivalenten)

	Maritieme cluster		Niet-maritieme cluster		Totaal	
	2017 *	2018 r	2017 *	2018 r	2017 *	2018 r
Antwerpen	27 972	28 476	33 664	33 916	61 636	62 392
Gent	2 924	3 128	25 621	25 824	28 546	28 953
Zeebrugge	6 274	6 381	3 482	3 515	9 756	9 896
Oostende	1 756	1 737	3 159	3 248	4 914	4 986
Luiks havencomplex	332	344	7 555	7 601	7 887	7 945
Brussel	313	309	3 655	3 600	3 968	3 908
DIRECTE WERKGELEGENHEID	39 571	40 376	77 136	77 704	116 707	118 080

Bron: NBB.

r = ramingen

* de kleine verschillen ten opzichte van de eerder gepubliceerde cijfers zijn het gevolg van enerzijds nieuwe beschikbare informatie en anderzijds een aangepaste berekeningswijze voor de ondernemingen van de groepen NMBS en Lineas.

Toelichting

Toegevoegde waarde

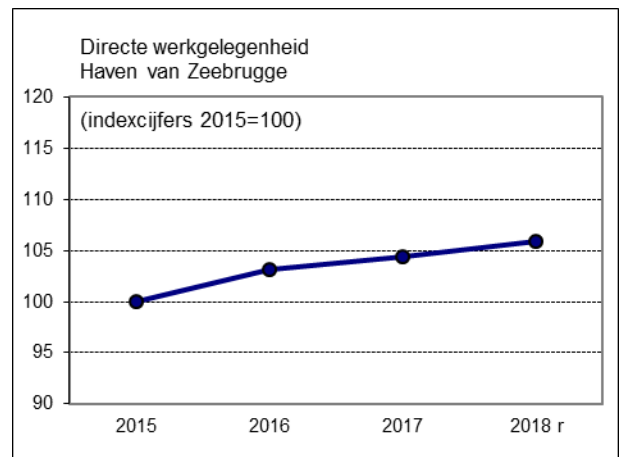
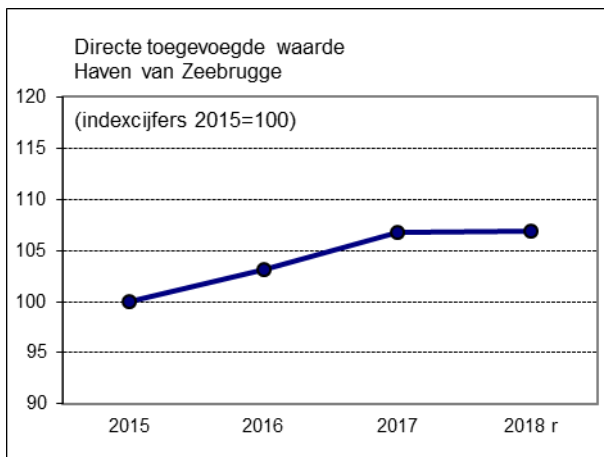
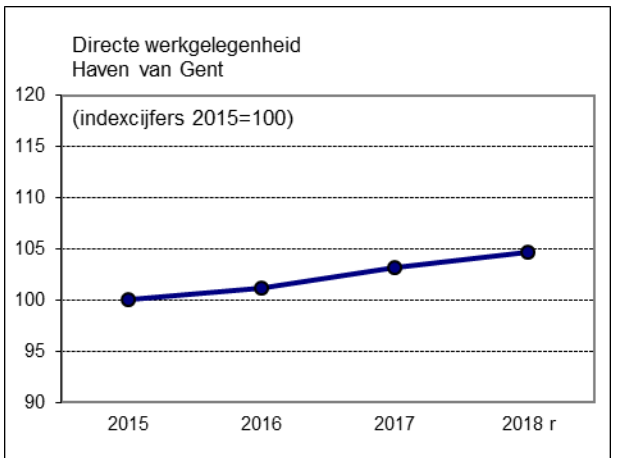
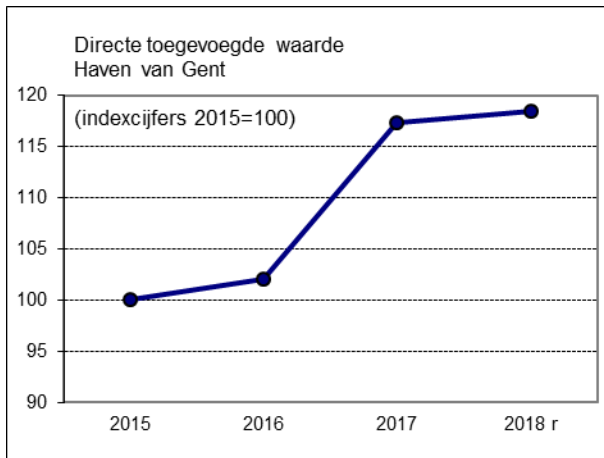
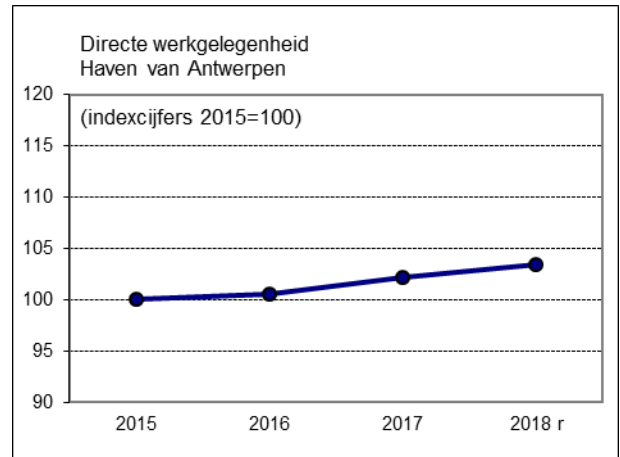
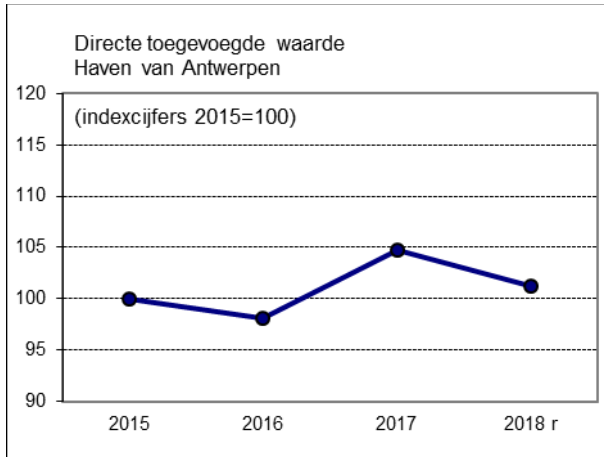
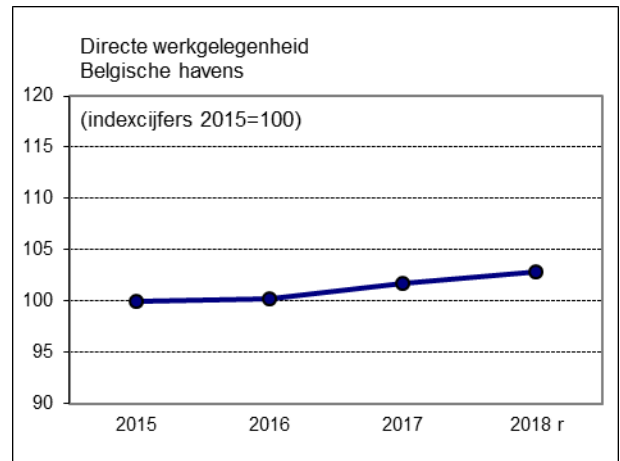
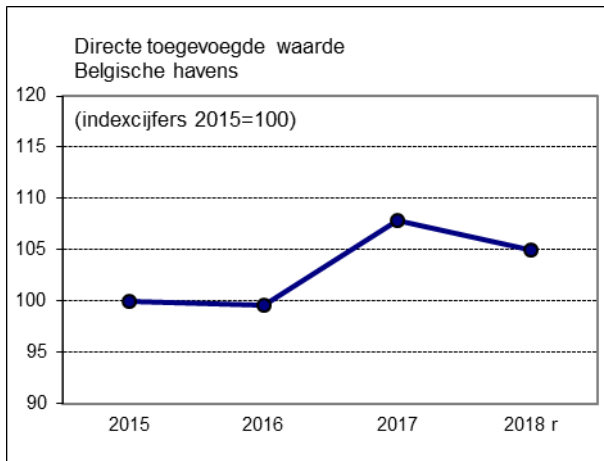
De toegevoegde waarde van alle Belgische havens samen liep in 2018 terug met 2,7 % in vergelijking met het recordjaar 2017. De daling was vooral zichtbaar in de niet-maritieme cluster van de havens van Luik en Antwerpen. In beide havens werd de energiesector negatief beïnvloed door de lagere beschikbaarheid van het nucleaire productiepark. In de haven van Antwerpen hadden de raffinaderijen bovendien af te rekenen met gedaalde raffinagemarges. Ook in het niet-maritieme luik van de binnenhaven van Brussel was vooral een terugval van de toegevoegde waarde waar te nemen in de 'overige logistieke diensten'. In de havens van Gent en Oostende werd daarentegen meer toegevoegde waarde gerealiseerd. De toename in Gent was te danken aan de handel en de automobielsector. De haven van Oostende kende vooral een groei in de baggersector en de metaalverwerkende nijverheid. In Zeebrugge bleef de toegevoegde waarde vrijwel ongewijzigd.

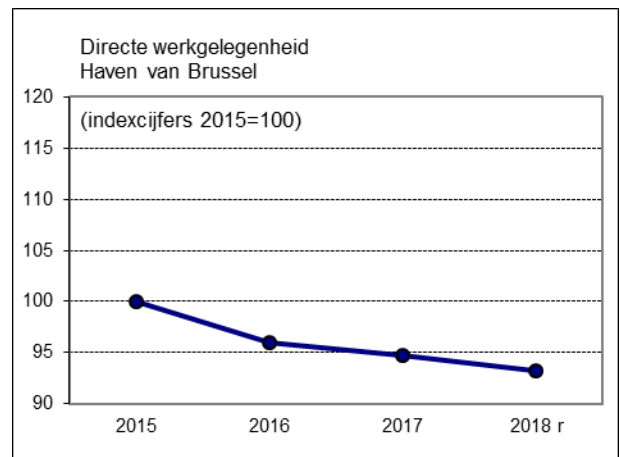
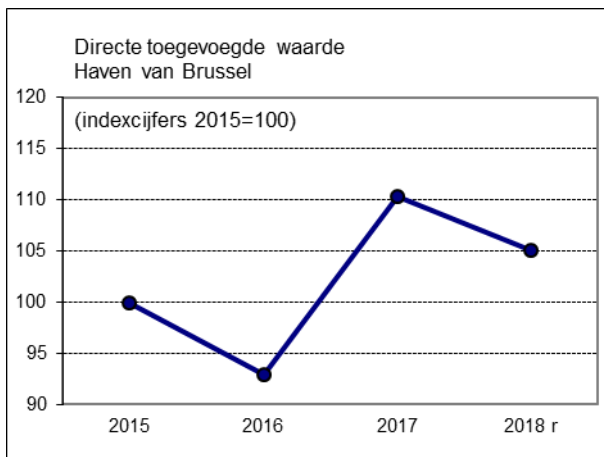
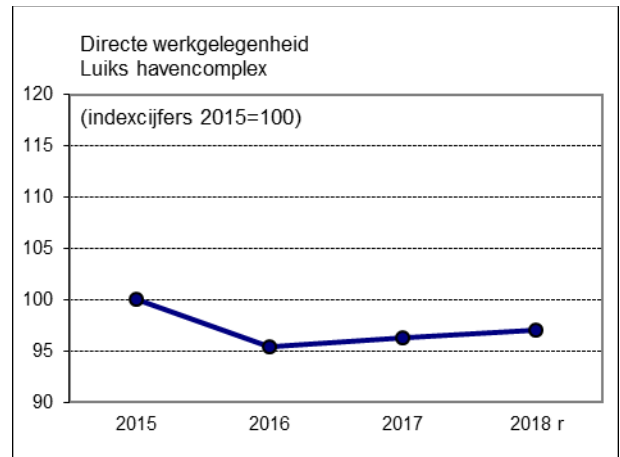
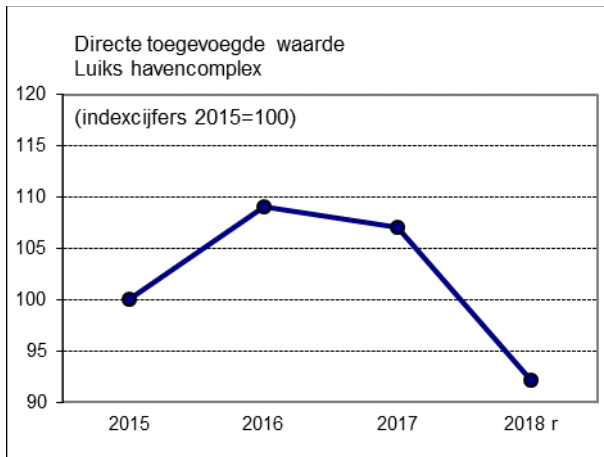
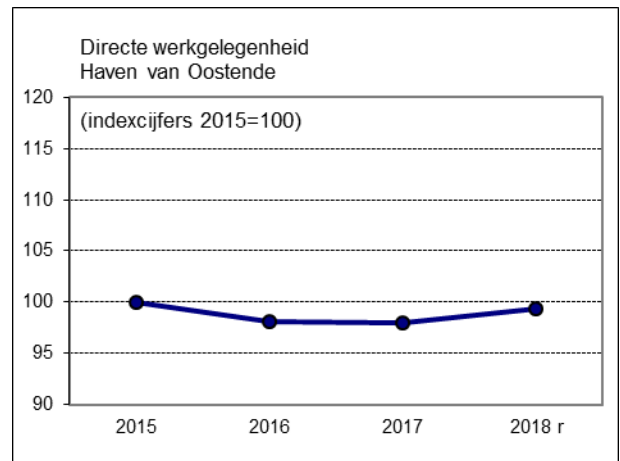
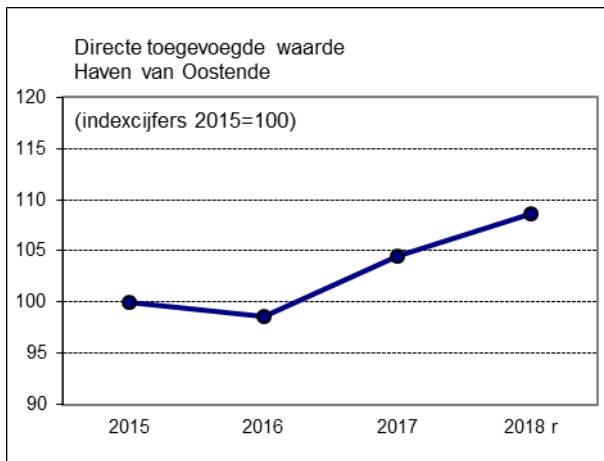
Werkgelegenheid

De werkgelegenheid in de Belgische havens groeide in 2018 met 1,2 %, een toename die vooral werd gevoed door extra jobs in de maritieme cluster, meer bepaald in de goederenbehandeling. Elke haven, met uitzondering van Brussel, creëerde bijkomende banen. In de haven van Antwerpen nam het aantal arbeidsplaatsen ook toe in de chemische nijverheid en de 'overige logistieke diensten'. In de haven van Gent steeg de werkgelegenheid in de automobielsector. In de haven van Zeebrugge was dit dan weer voornamelijk het geval in de sectoren 'scheepsagenten en expediteurs' en wegtransport. In de haven van Luik groeide het aantal jobs in de metaalverwerkende nijverheid. Deze laatste sector, alsook de 'overige logistieke diensten', zorgden voor extra werkgelegenheid in de haven van Oostende.

Evolutie goederenstromen

Het goederenverkeer steeg in elke Belgische haven in 2018. Het groeigemiddelde van alle havens samen bedroeg +4,8 %. De haven van Antwerpen noteerde voor het zesde jaar op rij een record aan overgeslagen goederen, dankzij de goederensoorten containers en vloeibare bulk (petroleumproducten en chemicaliën). De goederenoverslag in de haven van Zeebrugge hernam zich door een duidelijk herstel van de LNG-overslag, terwijl het RoRo-verkeer in deze kusthaven bleef toenemen. In de haven van Oostende zorgde droge bulk - de belangrijkste goederensoort - voor het beste resultaat in de afgelopen vijf jaar. De haven van Brussel boekte een nieuw overslagrecord door de modal shift van werfgrond van de weg naar de waterweg en door meer behandelde containers. De groei van de goederenoverslag in de havens van Gent en Luik was eerder beperkt.

Bron: NBB

TABEL 3 GOEDERENVERKEER IN DE BELGISCHE HAVENS

(duizenden ton; het verloop is uitgedrukt in een percentage)

	Antwerpen		Gent		Zeebrugge		Oostende		Vlaamse havens		Verloop
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017 - 2018
Containers	122 969	130 858	138	210	15 379	15 174	0	0	138 486	146 242	+5,6
Roll-on/roll-off	5 053	5 326	2 355	2 337	14 963	15 919	0	0	22 371	23 582	+5,4
Conventioneel stukgoed	10 273	10 159	3 608	3 777	1 326	1 037	34	80	15 241	15 053	-1,2
Vloeibare bulkgoederen	73 168	75 781	5 335	5 421	4 134	6 739	29	27	82 666	87 968	+6,4
Vaste bulkgoederen	12 192	13 064	21 073	20 841	1 312	1 232	1 311	1 402	35 888	36 539	+1,8
GOEDERENVERKEER	223 655	235 188	32 509	32 586	37 114	40 101	1 374	1 509	294 652	309 384	+5,0
Verloop 2017 - 2018		+5,2		+0,2		+8,0		+9,8		+5,0	
Luiks havencomplex									15 950	15 959	+0,1
Brussel									4 848	5 223	+7,7
Belgische havens									315 450	330 566	+4,8

Bron: Mora Mobiliteitsraad "De Vlaamse havens – Feiten, statistieken en indicatoren voor 2018" en havenautoriteiten